

INDENRIGSMINISTERIET**EKSTRAKT
af
NOTAT****Om anvendelsen af § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse**

Ekstrakten er foretaget af Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 25. juni 2024

I.

Ringsted Kommune anmoder om at få oplyst, hvorvidt viceborgmesteren, der har varetaget borgmesterhvervet (herunder ledelsen af forvaltningen samt formandskabet i økonomiudvalget) fra den 12. august til den 6. oktober 1998 pga. borgmesterens sygdom, kan modtage vederlag herfor i medfør af § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse. Den pågældende har i perioden blandt andet varetaget budgetforhandlinger.

Det blev oplyst, at næstformanden i år desuden havde varetaget borgmesterhvervet fra den 8. til den 10. juni samt i 2 uger i sommerferien, samt at kommunalbestyrelsen i medfør af § 12 i vederlagsbekendtgørelsen, jf. § 34, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse har truffet beslutning om, at næstformanden skal oppebære et vederlag på højst 10 pct. af formandens vederlag.

Det blev endvidere oplyst, at kommunalbestyrelsen ikke i medfør af § 15, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse havde truffet afgørelse om, at viceborgmesteren skulle varetage funktionerne som formand, idet man ikke på noget tidspunkt havde forventet, at borgmesterens fravær ville have en varighed på mindst 2 måneder. Stedfortræderen for borgmesteren var dog i medfør af § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse blevet indkaldt i ovennævnte periode.

II.

Efter § 19, stk. 3, i vederlagsbekendtgørelsen (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 861 af 21. november 1997), jf. § 34, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, oppebærer et medlem, der efter § 15, stk. 5, (eller § 66, stk. 2) i lov om kommunernes styrelse udpeges til at fungere som borgmester eller magistratsmedlem, i funktionsperioden borgmestervederlag.

Ifølge § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse kan kommunalbestyrelsen ud over de i stk. 3 nævnte tilfælde yde vederlag til et medlem, der varetager opgaver, som påhviler kommunalbestyrelsens formand. Ved vederlagets fastsættelse skal der navnlig tages hensyn til arbejdsbyrdens omfang og varighed.

Det fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 19, stk. 4, jf. § 34, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, at en næstformand, der oppebærer vederlag i henhold til vederlagsbekendtgørelsens § 12 eller § 13, kun kan modtage funktionsvederlag efter lovens § 34, stk. 3 eller 4, såfremt den pågældende inden for et regnskabsår har varetaget formandens opgaver i mere end 5 uger.

Det følger således af ordlyden af § 34, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, at en næstformand, der modtager vederlag i henhold til vederlagsbekendtgørelsens § 12 eller § 13, jf. lovens § 34, stk. 2, kan modtage vederlag efter lovens § 34, stk. 4, idet det i stk. 5 er anført som betingelse herfor, at den pågældende inden for et regnskabsår har varetaget formandens opgaver i mere end 5 uger.

Af bemærkningerne (Folketingstidende 1980-81, tillæg A, sp. 467) til § 34, stk. 4, fremgår det, at bestemmelsen finder anvendelse i andre tilfælde af midlertidig funktion, f.eks. hvor der er valgt flere næstformænd, og andre næstformænd end viceborgmesteren, fungerer, eller hvor et andet kommunalbestyrelsesmedlem udpeges til at varetage bestemte opgaver i medfør af § 66, stk. 1.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at bestemmelsen formentligt sjældent anvendes.

4. kommunekontor har i telefonnotat af 7. oktober 1996 på foranledning af en konkret forespørgsel fundet, at når muligheden for efter § 34, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse at vederlægge en viceborgmester for hvervet som viceborgmester benyttes, tilkommer der som udgangspunkt ikke viceborgmesteren yderligere vederlæggelse efter lovens § 34, stk. 4, når funktionen aktualiseres - heller ikke fordi 5-ugers grænsen i stk. 5 aktualiseres.

Med støtte i bemærkningerne til § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse fandt kontoret, at bestemmelsen har en begrænset anvendelse og ikke kan benyttes til at yde supplerende vederlæggelse til en i øvrigt vederlagt viceborgmester i forbindelse med borgmesterens fravær i en kortere periode.

Kontoret henviste i den forbindelse endvidere til, at en viceborgmester som udgangspunkt kun er mødeleder ved borgmesterens kortvarige fravær, idet overtagelse af alle borgmesterfunktionerne (ledelse af forvaltningen og formandskabet for økonomiudvalget) først indtræder, når fraværet nødvendiggør dette. Dette vil normalt være tilfældet, når fraværet er på over en måned, jf. den kommenterede styrelseslov s. 13 1-32.

4. kommunekontor udtalte på denne baggrund, at det var Indenrigsministeriets opfattelse, at der ikke kunne ydes en viceamtsborgmester vederlag efter § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse i den konkrete situation, hvor viceamtsborgmesteren skulle varetage amtsborgmesterhvervet i en uge pga. amtsborgmesterens afholdelse af ferie. **Notat af 7. oktober 1996, der henviser til reglerne i den dagældende vederlagsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 888 af 22. november 1995) vedlægges.**

III.

I den aktuelle sag er der tale om en funktionsperiode på ca. 8 uger - ud over 2 perioder af henholdsvis 3 dage og 2 uger i sommerperioden. Der har endvidere - i funktionsperioden på 8 uger - været tale om, at viceborgmesteren har varetaget ledelsen af forvaltningen samt formandskabet i økonomiudvalget.

Som nævnt ovenfor i afsnit II forudsætter § 34, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, at en viceborgmester, der modtager vederlag efter lovens § 34, stk. 2, kan ydes vederlag efter lovens § 34, stk. 4. (Dette må gælde, uanset at denne situation ikke er nævnt blandt de i forarbejdet anførte eksempler på anvendelsen af vederlag efter lovens § 34, stk. 4.) Forarbejderne forudsætter imidlertid, at bestemmelsen i lovens § 34, stk. 4, kun yderst sjældent anvendes.

Der er i den aktuelle sag tale om, at viceborgmesteren har fungeret som borgmester i en lige så lang periode, som den, der efter § 15, stk. 5, og § 34, stk. 3, jf. vederlagsbekendtgørelsen § 13, begrunder obligatorisk funktionsvederlag.

Det må endvidere antages, at viceborgmesterens overtagelse af alle borgmesterfunktioner i 8-ugers perioden, har været berettiget, jf. den kommenterede styrelseslov s. 131-132, hvorefter viceborgmesteren ved fravær i over en måned typisk vil overtage borgmesterfunktionen.

Det må på dette grundlag antages, at § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse indeholder hjemmel til - i den konkrete sag - at kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde viceborgmesteren vederlag for funktionsperioden, dog således at der ikke ydes vederlag for de første 5 uger.

For så vidt angår spørgsmålet om beregningen af den periode, for hvilken der kan ydes vederlag efter § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, bemærkes, at det er borgmesteren og i sidste instans kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om, hvorvidt borgmesterens fravær nødvendiggør, at viceborgmesteren overtager borgmesterens funktioner. Der henvises til den kommenterede styrelseslov, 1996, s. 184. I tilfælde som det foreliggende, hvor der som ovenfor anført er grundlag for at træffe beslutning om vederlag efter lovens § 34, stk. 4, må alle perioder, for hvilke der er truffet en sådan beslutning, indgå i beregningsgrundlaget. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i § 34, stk. 5, at med de 5 uger er den normale ferieperiode dækket ind, og der synes således ikke at være grundlag for at fradrage perioder i beregningsgrundlaget med den begrundelse, at næstformanden i disse perioder ikke har ledet forvaltningen eller ledet møder i kommunalbestyrelse eller økonomiudvalg. Der kan endvidere henvises til den kommenterede styrelseslov, 1996, s. 186, hvoraf det fremgår, at 5-ugers perioden kan være sammensat af flere kortere perioder.

Hvorvidt der skal ydes et vederlag og eventuelt størrelsen af dette, må afgøres efter en konkret vurdering af kommunalbestyrelsen. I denne vurdering kan indgå, at den pågældende har varetaget alle borgmesterfunktionerne (ledelse af forvaltningen og formandskabet for økonomiudvalget samt mødeleder m.v. ved kommunalbestyrelsesmøder).

Det indstilles på den baggrund, at det meddeles Ringsted Kommune, at kommunalbestyrelsen i henhold til § 34, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, har mulighed for at træffe beslutning om vederlæggelse af viceborgmesteren.

Ved beregningen af den periode for hvilket vederlaget kan ydes, dvs. funktionsperioden minus 5 uger, jf. § 34, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse kan ud over 8-ugers perioden indgå de 2 korte funktionsperioder af henholdsvis 2 uger og 3 dage.

Størrelsen af vederlaget må afgøres efter en konkret vurdering af kommunalbestyrelsen. I Denne vurdering kan indgå, at den pågældende har varetaget alle borgmesterfunktionerne (ledelse af forvaltningen og formandskabet for økonomiudvalget samt mødeleder m.v. ved kommunalbestyrelsesmøder).

4. kommunekontor, den 21. oktober 1998

[Sagsbehandlerens og kontorchefens initialer]

D.d. meddelt Ringsted Kommune ovenstående.

[Sagsbehandlerens initialer], den 2. november 1998